

27.05.2019

Asia/18

§ 403

Valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponsi riittävien resurssien varaamisesta viivytyksettömään huumevieroitukseen

HEL 2018-012629 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Mika Ebeling) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 28.11.2018 kaupungin talousarviota vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2019-2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2019-2021 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia pitää huolta riittävien resurssien varaamisesta huumevieroitukseen, jotta apua tarvitsevia voidaan auttaa ilman tarpeetonta viivytystä" (Mika Ebeling).

Auroran vieroitushoito-osastolla on 14+1 asiakaspaikkaa ja siellä hoidetaan helsinkiläisten osastohoitoa vaativat huume- ja lääkevieroituk-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

set sekä korvaushoidon aloitukset, lopetukset ja lääkkeen vaihdot. Hoito on vapaaehtoisuuteen perustuvaa suljettua osastohoitoa, joka pohjaa asiakkaan kanssa tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja -sopimukseen.

Hoidon tarpeen arviointi tapahtuu alueellisten psykiatria- ja päihdekeskusten päihdepoliklinikoilla ja nuorisoasemalla. Hoitoon voidaan lähettää myös esimerkiksi päivystyksestä, terveysneuvonnasta tai Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUSin) riippuvuuspsykiatrian poliklinikalta. Osastohoitoon pääsee viimeistään kolmen viikon kuluessa lähetteen saapumisesta ja kiireellisissä tilanteissa 1–7 vuorokaudessa. Oman toiminnan lisäksi vieroitusta toteutetaan ostopalveluna Järvenpään päihdesairaalassa. Myös Auroran sairaalan psykiatrisen osastohoidon yhteydessä toteutetaan huume- ja lääkevieroituksia. Huumevieroitus voidaan toteuttaa myös avohoitona, jos asiakkaalla on riittävä tukiverkosto ja turvallinen päihteettömyyttä tukeva asuinympäristö.

Kaikilla kaupungin päihdepoliklinikoilla on matalan kynnyksen vastaanotto ilman ajanvarausta (VIA) ja ilman lähetettä arkisin klo 9.00–10.30. Lännen päihdepoliklinikan VIA-vastaanotto palvelee arkipäivisin klo 9–14. Näille vastaanotoille hakeutuvat asiakkaat, jotka tarvitsevat hoidon tarpeen arviointia saman päivän aikana. Tyypillisesti he ovat asiakkaita, jotka tarvitsevat vieroitushoidon tarpeen arviointia.

VIA-vastaanotolla sosiaali- ja terveydenhuollon työpari arvioi asiakkaan tilanteen ja hoitosuunnitelma tehdään asiakkaan ja mahdollisten muiden osallistujien kesken. Asiakas voi tarpeen mukaan käydä vastaanotolla useita kertoja peräkkäin arvion, tuen ja hoidon onnistumisen varmistamiseksi. Vieroitushoitoon tai muuhun kriisityyppiseen hoitoon voidaan ohjata tarvittaessa jo ensimmäiseltä käynniltä.

Huumevieroituksen potilaskoordinaatiota ja hoitoa on kehitetty usealla tavalla viime vuosien aikana. Kun noin 20 % vieroitushoitoa hakevista peruu hoitoon tulonsa, tarjotaan paikkaa välittömästi seuraavalle tulijalle. Järvenpään päihdesairaalaa käytetään joustavasti kysyntäpiikkien tasaamiseen. Omahoitajamallia ja laitospvieroitushoitoa edeltävää ja laitospvieroitusjakson jälkeistä jatkohoitoa ja tukea kehitetään jatkuvasti yhdessä avohoidon kanssa. Laakson alkoholivieroitusosaston toimintaa on alettu kehittää siten, että sen ajoittain vapaana olevaa kapasiteettia käytetään myös huume- ja lääkevieroituksiin.

Vuonna 2018 Helsingin polikliinisessa päihdehoidossa hoidettiin 6 000, korvaushoidon arviointipoliklinikalla 170, oman toiminnan korvaushoidossa 600, korvaushoidon ostopalveluissa 360 ja Auroran huumevieroitushoito-osastolla 400 eri asiakasta. HUS päihdepsykiatrian poliklinikalla hoidettiin 200, HUSin opioidiriippuvuuspoliklinikalla 140 ja päihdepsykiatrian osastolla 70 eri helsinkiläistä potilasta.

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä uhkia käyttäjän fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle sekä hyvinvoinnille. Psykososiaalista hoitoa tai kuntoutusta tulee tarjota kaikille huumeriippuvuudesta kärsiville. Huumeongelman hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemmaksi kuin hoidotta jättäminen. Kiireettömän hoidon pääsyn kriteerit koskevat huumevieroitusta, opioidikorvaushoitoa ja päihdekuntoutusta.

Huumevieroitukseen varatut resurssit ovat tällä hetkellä riittävät. Meillä on kehittämissuunnitelmissa toimintaa voidaan edelleen tehostaa. Tavoitteena on varmistaa riittävän nopea hoitoon pääsy sekä huolehtia hoitojen kokonaisvaltaisuudesta ja hoitopolkujen katkeamattomuudesta.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.04.2019 § 80

HEL 2018-012629 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta koskien riittävien resurssien varaamisesta huumevieroitukseen:

”Auroran vieroitushoito-osastolla on 14+1 asiakaspaikkaa, ja siellä hoidetaan helsinkiläisten osastohoitoa vaativat huume- ja lääkevieroitukset sekä korvaushoidon aloitukset, lopetukset ja lääkkeen vaihdot. Hoito on vapaaehtoisuuteen perustuvaa suljettua osastohoitoa, joka pohjaa asiakkaan kanssa tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja -sopimukseen.

Hoidon tarpeen arviointi tapahtuu alueellisten psykiatria- ja päihdekeskusten päihdepoliklinikoilla ja nuorisoasemalla. Hoitoon voidaan lähettää myös esim. päivystyksestä, terveysneuvonnasta tai Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUSin) riippuvuuspsykiatrian poliklinikalta. Osastohoitoon pääsee viimeistään kolmen viikon kuluessa lähteen saapumisesta ja kiireellisissä tilanteissa 1–7 vuorokauden sisällä. Oman toiminnan lisäksi vieroitusta toteutetaan ostopalveluna Järvenpään päihdesairaalassa. Myös Auroran sairaalan psykiatrisen osastohoidon yhteydessä toteutetaan huume- ja lääkevieroituksia. Huumevieroitus voidaan toteuttaa myös avohoitona, jos asiakkaalla on riittävä tukiverkosto ja turvallinen päihteettömyyttä tukeva asuinympäristö.

Kaikilla kaupungin päihdepoliklinikoilla on matalan kynnyksen vastaanotto ilman ajanvarausta (VIA) ja ilman lähetettä arkinen klo 9.00–10.30 välillä. Lännen päihdepoliklinikan VIA-vastaanotto palvelee klo 9–14 arkipäivisin. Näille vastaanotoille hakeutuvat asiakkaat, jotka tarvitsevat hoidon tarpeen arviointia saman päivän aikana. Tyypillisesti he ovat asiakkaita, jotka tarvitsevat vieroitushoidon tarpeen arviointia.

VIA-vastaanotolla sosiaali- ja terveydenhuollon työpari arvioi asiakkaan tilanteen ja hoitosuunnitelma tehdään asiakkaan ja mahdollisten muiden osallistujien kesken. Asiakas voi tarpeen mukaan käydä vastaanotolla useita kertoja peräkkäin arvion, tuen ja hoidon onnistumisen varmistamiseksi. Vieroitushoitoon tai muuhun kriisityyppiseen hoitoon voidaan ohjata tarvittaessa jo ensimmäiseltä käynniltä.

Huumevieroituksen potilaskoordinaatiota ja jononhoitoa on kehitetty usealla tavalla viime vuosien aikana. Kun noin 20 % vieroitushoitoa hakevista peruu hoitoon tulonsa, tarjotaan paikkaa välittömästi seuraavalle tulijalle. Järvenpään päihdesairaalaa käytetään joustavasti kysyntäpiikkien tasaamiseen. Omahoitajamallia ja laitospäivieroitushoitoa edeltävää ja laitospäivieroitushoitojakson jälkeistä jatkohoitoa ja tukea kehitetään jatkuvasti yhdessä avohoidon kanssa. Laakson alkoholivieroitusosaston toimintaa on alettu kehittää siten, että sen ajoittain vapaana olevaa kapasiteettia käytetään myös huume- ja lääkevieroitusten tekemiseen.

Vuonna 2018 Helsingin poliklinisessa päihdehoidossa hoidettiin 6 000, korvaushoidon arviointipoliklinikalla 170, oman toiminnan korvaushoidossa 600, korvaushoidon ostopalveluissa 360 ja Auroran huumevieroitushoito-osastolla 400 eri asiakasta. HUS päihdepsykiatrian poliklinikalla hoidettiin 200, HUSin opioidiriippuvuuspoliklinikalla 140 ja päihdepsykiatrian osastolla 70 eri helsinkiläistä potilasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kaupungin huumevieroitukseen varatut resurssit ovat tällä hetkellä riittävät. Meneillään olevilla kehittämistoimenpiteillä toimintaa voidaan edelleen tehostaa. Tavoitteena on varmistaa riittävän nopea hoitoon pääsy sekä huolehtia hoitojen kokonaisvaltaisuudesta ja hoitopolkujen katkeamattomuudesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä uhkia käyttäjän fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle sekä hyvinvoinnille. Psykososiaalista hoitoa tai kuntoutusta tulee tarjota kaikille huumeriippuvuudesta kärsiville. Huumeongelman hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemaksi kuin hoidotta jättäminen. Kiireettömän hoidon pääsyn kriteerit koskevat huumevieroitusta, opioidikorvaushoitoa ja päihdekuntoutusta.”

Käsittely

23.04.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavaan muotoon: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kaupungin huumevieroitukseen varatut resurssit ovat tällä hetkellä riittävät. Meneillään olevilla kehittämistoimenpiteillä toimintaa voidaan edelleen tehostaa. Tavoitteena on varmistaa riittävän nopea hoitoon pääsy sekä huolehtia hoitojen kokonaisvaltaisuudesta ja hoitopolkujen katkeamattomuudesta."

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mari Aalto, päihdepalvelujen päällikkö, puhelin: 310 44650
mari.aalto(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566